

Előfizetési ár:

Egész évre	4 K.
Fél évre	2 K.
Negyed évre	1 K.
Egyes szám	20 f.

AZ ERDŐ

Hirdetések

egy hasábos garmondszedés milliméter soronkint 10 fillérrel, táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfaj szedés másfélzetes egységárral számítatik. — Az egész oldal négy hasáb széles.

Előfizetőknek az álláskezeslet és kínálat rovata rövid költsékre díjtalanul áll rendelkezésre.

Szerkeszti:

BALOGH ERNŐ

m. kir. erdőtanácsos.

Erdészeti és vadászati szaklap kisebb erdők birtokosai és kezelői, erdészeti altisztek, erdőőrök és vadőrök részére.

TULAJDONOS ÉS KIADÓ AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET.

Az előfizetési ár «Az Erdő» kiadóhivatala címén Budapest, V., Alkotmány-utca 6. szám alá küldendő. Ide intézendők a lap szétküldésére vonatkozó reklamációk is.

A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) «Az Erdő» szerkesztőségéhez, Budapest, V., Zoltán-utca 16. sz. intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak.

«Az Erdő» munkatársai megfelelő irói tiszteletdíjban részesülnek, a melyet a szerkesztőség évnegyedenként utalványoz. A lap után netalán származó tiszta jövedelem teljes összegében az Orsz. Erdészeti Egyesület által kezelt oly alap javára fordítatik, a mely — később meghatározandó módon — e lapra előfizető erdészeti altisztek, erdő- és vadőrök javára fog szolgálni.

TARTALOM.

Az erdőéri szakiskolai szakvizsgák 1914. évi eredményéről.
Vadász-korrekttség. (Bársony István.)
Néhány szó a kutya-adoról. (Warga Antal.)
Gazdasági tanácsadó: A tyúkok lábalmeszesedése. (L. L.) — Földgiliszta-gödörök.
Különfélék: Olvasóinkhoz. — «A természet». — Nyugdíjbiztosítás. — Időjelzés.
Az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» közleményei: Értesítés. — Nyugtázás.
Hivatalos közlemények: Patakok és vízfolyások medrének tisztántartása és a szabad lefolyást gátló torlaszok eltávolítása ügyében.
Változások az erdészeti szolgálat köréből.
Előfizetési díjak nyugtázása.
Szerkesztői üzenetek.
Tárca. Sors. (M. Hrabovszky Julia.)

Az erdőéri szakiskolai szakvizsgák 1914. évi eredményéről.

I. Görgényszentimre.

A görgényszentimrei m. kir. erdőéri szakiskolánál a szakvizsgák Gyöngyössy Béla m. kir. főerdőtanácsos elnöke alatt, Szakmáry Ferencz szakiskolai igazgató, Pausinger Károly m. kir. erdőtanácsos és Puksa Endre m. kir. erdőmérnök vizsgáló biztosok közreműködése mellett folyó évi június hó 29-ikétől július hó 4-ig terjedő idő alatt tartattak meg.

Az erdőéri szakvizsga letételére engedélyt nyert 23 tanuló közül a vizsgát négyen kitünő eredménnyel (18%), tizenketten jó eredménnyel (52%) és heten kitünő eredménnyel (30%) tették le.

A szóbeli vizsgálatot megelőző írásbeli vizsga feladatai a következők voltak:

I. Feladat. Egy 4·0 m. szélességű, állandóan karban tartott erdei út 4·5 Km.-es szakaszát megjavítás céljából közepén 2·0 m. szélességben 6 cm. vastagon fel kell kavicsolni.

Kiszámítandó: a) mennyi az összes kavicsszükséglet?

b) hány m³ lesz 1—1 kavicsprizma köbtartalma, ha a kavics 1·0 m. széles, 35 cm. magas, 5·1 m. alsó és 3·4 m. felső hosszal bíró prizmákba lesz felhorondandó?

c) összesen hány prizma szükséges az út megjavításához?

d) egyenletes megosztás mellett (középtől-középéig számítva), mily távolságra kell a prizmákat egymástól lerakni, ha azok az út mindkét oldalán lesznek elhelyezve?

II. Feladat. Írja le a vizsgátevő a szabálytalan ültetési mód, továbbá az ugyanilyen pótlás munkálatait; különítse el e két munkát az alkalmazandó csemeték minősége, valamint munkaszükséglet szempontjából.

III. Feladat. Melyek az erdőgazdaságot veszélyeztető elemi csapások, mik az ellenük való törvényes, illetve szakszerű védekezések és mily kötelességei vannak az erdőőrnek a védelmi munkáknál?

II. Királyhalom.

A királyhalmi m. kir. erdőéri szakiskolánál az erdőéri szakvizsga július hó 2., 3., 4-ikén tartatott meg Kiss Ferencz m. kir. főerdőtanácsos elnök, Teodorovits Ferencz m. kir. erdőtanácsos és Mattanovich Károly urad. erdőmester bizottsági tagok jelenlétében.

Az első napon a következő három írásbeli kérdést kellett a jelentkezett 11. vizsgajelöltnek megfejtetni:

1. 17 kilométer hosszú, 40 méter széles pásztát sajátított ki a vasút kocsányos tölgyből álló erdőbirtokunkból. E pásztán kat. holdankint átlag 216 m.³ fatömeg találtatott, melyből ugyancsak átlag 51 m.³ a mufa, — 60 m.³ a hasábfa, 66 m.³ a dorongfa, — a fennmaradó fatömeg pedig felerészben galyfa, felerészben tuskó és gyökér.

Mennyit kaptunk a fatömegért, ha 1 m.³ mufa 30·0 K, egy ürméter hasábfa 8·0 K, egy ürméter dorongfa 6·0 K, a galyfa kocsija 3·0 K, a tuskó és gyökérfa kocsija 2·0 K árban kelt el. 1 ürm. hasábfa 0·70 m.³, 1 ürm.³ dorongfa 0·60 m.³, 1 kocsis galyfa 0·40 m.³, 1 kocsis tuskó 0·60 m.³-t tesz.

2. Leírandó az őz, annak kedvelt tartózkodási helye, vadászatának és értékesítésének módjai.

3. Leírandó a fehérynárfa.

Az írásbeli kérdéseket a vizsgajelöltek csaknem kivétel nélkül megfelelően megoldották.

A szóbeli vizsga eredménye lett: 10% jó; 80% ki-
elégítő. 10%-a a vizsgajelölteknek meg nem felelt a szó-
beli vizsgán s új vizsgatételre 1 évre visszavetett.

III. Liptóújvár.

A liptóújvári m. kir. erdőőri szakiskola két éves
tanfolyamát sikerrel végzett tanulóival az erdőőri szak-
vizsgák a magyar királyi földművelésügyi Miniszter Úr
80,753/I. A. 3. számú magas rendelete alapján július
hó 1-én és a következő napokon tartattak meg.

Az írásbeli vizsgán a kinevezett bizottság a követ-
kező kérdéseket adta fel:

1. kérdés. Ha 16 1/20 kat. hold nagyságú vágásterü-
let 0.8 részben luczfenyőcsemetével és 0.2 részben je-
genyefenyőcsemetével erősítendő be soros hálózatban
1.5 m. sor- és 1.2 m. csemetetávolság mellett: kérdés,
hány darab lucz- és jegenyefenyő csemetére lesz szükség
az ültetéshez s mily munkálatokat kell végeztetnie
a munkálatot vezető erdőőrnek a csemetéknek a cse-
metekertben való kiszedésétől kezdődően a vágás be-
ültetéséig, ha a csemetekert a vágástól oly távolságra
fekszik, hogy a csemeték szekeren szállítandók?

2. kérdés. Ha vágásterületünkön az épületi, mű-
és szerszámfát már kitermeltük, minő utasításokkal lá-
tandók el a favágók, hogy a visszamaradt faanyag leg-
célszerűbb és leggazdaságosabb feldolgozása mellett
a legértékesebb tűzifaválasztékokat nyerjük?

Minő szabályokat kell szem előtt tartanunk a tűzifa-
választékok felrakásolásánál?

3. kérdés. Mit értünk erdei kihágás alatt és hány-
féle erdei kihágást különböztetünk meg?

Mely hatóságok ítélkeznek erdei kihágási ügyekben
s milyen büntetést szab ki az erdőtörvény a különféle
erdei kihágások eseteiben?

Az erdőőri szakvizsgához elnökül Orosz Antal m.
kir. főerdőtanácsos, a liptóújvári m. kir. főerdőhivatal
főnöke, tagokul Illés Vidor m. kir. főerdőmérnök, erdő-
őri szakiskolai igazgató és Schmidt Ferencz m. kir.
főerdőmérnök, a liptórozsashegyi m. kir. járási erdő-
gondnokság vezetője és póttagul Vollenhofer Pál a liptó-
újvári m. kir. főerdőhivatal ellenőrködő-főerdőmérnöke
neveztetett ki.

A szakvizsgánál Liptó vármegye képviselőjében Kos-
sányi Géza főjegyző jelent meg.

Az erdőőri szakvizsgán az összes másodéves tanulók
jelentkeztek, számszerint 24, a kik közül «kitűnően al-
kalmasnak» találtatott 4 vizsgázó = 17%, «jól alkal-
masnak» találtatott 14 vizsgázó = 58%, «kielégítően
alkalmasnak» találtatott 6 vizsgázó = 25%.

Megemlítendő, hogy a vizsgaeredmények még ked-
vezőbbek lehetnének, ha a tanulók jobb előképzettség-
gel kerülnének az erdőőri szakiskolába s főleg ha a
szülők gyermekeiket már zsenge koruktól kezdve job-
ban a gyakorlati életnek nevelnék s felhívnák alkalom-
adtán — a mi pedig nap-nap mellett kínálkozik —
gyermekük figyelmét mindenféle még oly csekélynek
látszó jelenségekre is, hogy így azokba a gyakorlati
élet iránti helyes érzéket már serdülő korokban mintegy
becsepegtessék.

TÁRCZA.

Sors.

Írta: M. Hrabovszky Julia.

Désy Endre már három hét óta volt vőlegénye Vár-
aljaynének, egy szép, gazdag, de nagyon elkényeztetett
özvegynek, és még mindig csodálkozva pillantott a jegy-
gyűrűjére, mintha nem tudná elhinni, hogy ő vőlegény.
Mert semmi áron sem akart megházasodni. Tudta, hogy
a hűségre képtelen, egy nőt ritkán szeret tovább pár
hétnél és így örülség lenne tőle szerencsétlenné tenni
egy asszonyt és önmagát is. Ebbe az eljegyzésbe is csak
egy fellobbanás, egy önfelelt pillanat ugrasztotta be,
vagyis inkább az asszony makaes ellentállása, a mihez
Désy szokva nem volt. Mert ő az ellentállást nem ös-
merte, az asszonyok mintegy felkinálták magukat neki,
belebolondulva gyönyörű külsejébe, elragadó modorába,
nem tudva ellentállni behizelgő hangjának, bársonyos
szemei nézésének. Megragadó egyénisége mintegy pre-
desztinálta őt a nőhódító szerepére. Ha szemére vetet-
ték neki, hogy annyi női szívet megtör, így felelt:
«Nem az én hibám. Tehetek-e róla, hogy egy szép arcz,
egy szép alak lángra lobbant? Önkénytelenül, sokszor
minden további cél nélkül árulom el azt az illetőnek,

nem is álmodva, hogy annak a szívében e szavak mé-
lyebb nyomot hagynak s míg nálam másodszori talál-
kozásunk alkalmával az a futó fellángolás már régen
elmult, elmulása annál, a ki azt okozta, fájó érzést
hagyott vissza. Oh! minő szép is lenne a szerelem, ha
szemrehányások, féltékenység, a kiábrándulás keserű
érzése nem járna a nyomában, ha csak mézét szedhet-
nének és soha sem éreznők fullánkját!»

Váraljayné volt az első nő, a ki Désynek sokáig,
konokul, következetesen ellentállt, nem azért mintha
Désy nem tetszett volna neki, mert nagyon is tetszett,
de mert önhitt, nagyon önérzetes asszony volt, nem
akarta magát futó viszonyokkal bepiszkolni, büszke-
sége fellázadt arra a gondolatra, hogy e viszonyok mul-
tával, az abban szerepelt férfiak ha majd később vele
találkoznak, közönyös tekintettel gondolhassák: «Bir-
tam ezt az asszonyt!» Ezt roppant lealázónak tartotta
volna magára nézve. Azért, bár temperamentumos asz-
szony volt, szenvedélyesen szerette Désyt és ezt nem
is titkolta előtte, heves szerelmi ostromaira mégis min-
dig azt felelte, a mit leánykorában Eugénia felelt III.
Napoleonnak, mikor a francziák császára légyottot kért
tőle a szobájában: «Az én szobámhoz az út a kápolnán
át vezet, Sire!»

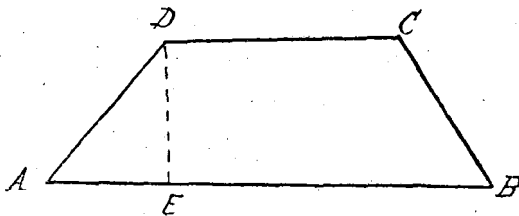
A míg végre Désy a végsőkig ingerelve, egy ön-
felelt pillanatban így kiáltott fel:

IV. Vadászerdő.

A vadászerdői m. kir. szakiskolánál, az erdőöri szakvizsga a f. évben július hó 1-én tartatott meg. A vizsgáló-bizottság Török Sándor m. kir. főerdőtanácsos bizottsági elnökből, Krajcsovits Ferencz m. kir. főerdőmérnökből és Muck András m. kir. s. erdőmérnökből állt.

Vizgára az erdőöri szakiskola 2 tanfolyamát elvégzett 19 tanuló bocsátott. Írásbeli dolgozatul a következő kérdések adtak fel:

1. Egy vágásterület alakja ferde, melynek egyik párhuzamos oldala $AB = 800^\circ$; a másik párhuzamos oldala $CD = 400^\circ$; magassága $DE = 80^\circ$; Kérdés, hogy mekkora a vágásterület kat. holdakban és mennyi csemete szükséges ezen terület beerdősítéséhez soros hálózat mellett, ha a sortávolság 1.5 m., a csemetetávolság 0.75 m.; hány munkás szükséges ezen csemetemennyi-

ségnek a kiemeléséhez oly módon, hogy a csemetekiemelésnek 4 nap alatt, naponkénti 8 órai munkaidő mellett kell megtörténnie, ha a múlt évben 30 munkás

6 nap alatt naponként 10 órát dolgozva 180,000 drb. csemetét emelt ki?

2. Felsorolandók a tölgy épületifa választékok.

3. Mit értünk erdei kihágásnak minősített erdei lopás alatt?

Az írásbeli dolgozat kérdéseit az összes vizsgatevők megoldották, s így mindnyájan szóbeli vizsgára bocsátattak.

Az összes vizgára bocsátott tanuló sikerrel állotta ki a szakvizsgát és pedig kitünő eredménnyel 7, (36.8%), név szerint: Gajdos István, Iván Péter, Kopcsány József, Kóváry Gábor, Schéda Béla, Tóth István és Terbanca András; Jó eredménnyel 9, (47.3%), név szerint: Erhardt Ferencz, Kovách István, Lehoczky Károly, Mozanecz János, Pántos Gusztáv, Piller Lajos, Rosta Imre, Spidlik József, Tóth Ferencz.

Kielégítő eredménnyel 3, (15.9%), úgymint: Mihálik János, Pataky Árpád és Rozáry Béla.

A szakvizsgán Temes vármegye közönsége képviselőiben Ferenczy Sándor alispán is részt vett.

*

Végeredményben tehát a múlt tanévben végzett 77 erdőöri szakiskolai tanuló közül a szakvizsgát 15 (19.5%) kitünő, 36 (46.7%) jó, 25 (32.5%) kielégítő eredménnyel tette le, 1 (1.3%) pedig ismétlésre utasított.

Ez az örvendetes szép siker, a tanári kar buzgalma mellett, a tanulók dicséretes szorgalmára is vall.

— Jól van, feleségül veszem!

Az eljegyzést mindjárt másnap megtartották, az esküvőt rövid határidőre tűzték ki, de az asszony tartózkodásából azért mit sem engedett és majdnem nevetséges módon játszott a szűzies menyasszony szerepét. De csodálatos módon ez nem ingerelte többé a férfit, sőt a mióta tudta, hogy az asszony most már biztosan az övé lesz, nagy vágyakozása utána megcsappant, miként megnyugszik az amateur-gyűjtő is, mikor hosszú hajsza után a hön óhajtott műtárgyat végre biztosította magának. Nagyon feszélyezte, boszantotta ellenben Dényt Váraljainé végtelen féltékenysége, a modor, a melylyel minden lépése után tudakozódott, az a hatalom, a mit fölötte gyakorolni akart, még mielőtt a felesége lett volna. És most, hogy mindennap érintkezett vele, közelebbről megismerte, hova-tova jobban belátta, hogy ők ketten nem illenek egymáshoz és ő tulajdonképen csak megkivánta, de soha sem szerette ezt az asszonyt. De visszalépnie nehéz volt. Egy napon ismét kedvetlenül, de kötelességszerűen ment fel hozzá a déli órákban és hogy rossz kedvét palástolja, gyönyörű orchideát vitt neki. De az asszony, a ki már felhős arccal fogadta, szórakozottan tette le a virágot és szigorúan kérdezte:

— Hol volt tegnap? Miért nem jött Töltényiékhez?

— Gyűlésem volt, — felelte Dény egykedvűen.

— Ismerjük az ilyen gyűléseket, — szólt a nő, hi-

tetlenül legyintve a kezével. — Pedig sokat vesztett... egy nő volt ott, a kinek nagyon megörült volna...

— Kicsoda? — kérdezte Dény Endre közönyösen.

— Találja ki!

— Hogyan találjam ki, mikor fogalmam sincs...

— ... melyik a sok közül, úgy-e? — vágott közbe Váraljainé csipősen. — Akkor hát megmondom: Váry Nelly!

Dény nagy meglepetésében felszökött a székről.

— Nelly! — kiáltotta. — Nelly megérkezett? Nelly Budapestben van!

— Lássá, — mondta az asszony a féltékenységtől elfehéredett ajkakkal, — nem mondtam... hiszen egészen magánkívül van az örömtől!...

Dény legyőzte a felindulását és nyugalmat erőltetve felelte:

— Nellyt gyerekkora óta ismerem, távoli rokonom és mindig nagyon szerettem...

— Tudjuk... tudjuk, — rikácsolta, Váraljainé, — az egész világ tudott a viszonyokról... az a rendkívüli lény azt egy cseppet sem titkolta, fényes nappal feljárt magához és mikor a következményeket többé titkolnia nem lehetett, külföldre szökött, hogy gyerekét...

— Elég! — kiáltott fel Dény erőlyesen. — Nem tűröm, megtiltom, hogy Nellyről így beszéljen.

— Nem tűri? Megtiltja? — kiáltott fel az asszony ámulatlan. — Megtiltja nekem?

*

Vadász-korrekség.

Irta: Bársony István.

Vadászati irodalmunk a szaklapokban helyet találó cikkezések tanúsága szerint újabban nagyot lendült. Vannak már buzgó és szorgalmas vadászati szakíróink, a kik mellett jelentkeznek a szánypróbálgatók is elég gyakran. Az utóbbiak némelyikére bizony ráférne az erősebb ezenzúra, mert képzettségük messze van attól, hogy *szaklap* beérhesse vele. De arra, hogy elmefuttatásaikkal vitát keltsenek, éppen eléggé alkalmasak, mert ellenük vetni valót hamar talál a megfelelőbb tudás. Így aztán van vita és «eszmeesere» elég bőven, sőt néha már nincs is köszönet benne, mert a vitatkozók hamarosan rátérnek a személyeskedés terére, a mi mindig durvítja és rontja a tárgylagosság nyugodt hangját.

Még a képzett tollforgató vadászok sem mindig mentesek attól, hogy a majosztétikus *Én-t* úgy ne hangoztassák, mintha törvénydöntő és törvényalkotó ereje volna. Ilyformán a véleményük fellebbezhetetlen ítékezésnek tűnik fel mások nézete mellett, a mi sehogys sem jogos, sőt még csak nem is eredményes, mert kevés emberben van annyi elszánt harcziaság, hogy elfojtott ingerültség szülte jelzőket vagdosson vissza oda, a honnan kapta. Ezek között a jelzők között az «*inkorrekt*» csak úgy röpköd és semhogys az érzékenyebb természet efféléket zúdítasson a fejére, inkább hallgat a maga — talán helyes — észrevételeivel, a melyekkel egyik-másik eszmeeserébe hasznosan szólhatna bele.

A napokban is olvastam — még pedig kétségtelenül

jószándékú és szakavatott tollból — egy *kinyilatkoztatást*, a melynek merész ítélete sok olyan vadászt megfélemlíthet, a ki nem eléggé önálló s a kinek a tapasztalata nem bővelkedik ellenérvek fegyvereivel. Idézem szóról-szóra és előre bocsátom, hogy első tekintetre megvesztegetően hangzik ugyan az egész, de azért megvannak a gyengéi, a melyek a jóhiszemű és jószándékú tanítványokat és követőket zavarba hozhatnák. Így szól az idézet: «... már én nem tudom vadászni, vérbeli korrekt vadászni tartani azt, a ki söréttel lő csülkös vadra, a ki április 15-ike előtt vagy november eleje után bakot lő; a ki a borjú, bocs, vadmalacz mellől ellövi az anyját, a ki nyársas, villás bakot, hatos-, nyolezas bikát lő, a ki augusztus elseje előtt bikára lő, a ki januáriusban nyulat lő, a ki állandóan nagy távolságra lövöldöz s a ki csak vadászni tud, de kimélni, óvni, gondozni nem.»

Ezeket olvasván, sokan döbbenhetnek meg, hogy ime, vége a korrekségüknek, vadásztisztességüknek, mert ezeket a végzetes csapdákat, a melyek legtöbbször nem a törvény, hanem az önkény rakja köréjük, el nem kerülhetik.

Nos, nézzünk szét egy kicsit az animózus hurkok között s emelgessük fel a legtöbbször baj nélkül. Essünk túl mindjárt azon, hogy kiemeljük az egyetlen olyan pontot az egész szentenciából, a melyet mindenki bátran aláírhat. Ez az utolsó pont, a mely így szól, hogy nemesak vadászni kell tudni, hanem kimélni, óvni, gondozni is. A többitől azután bátran megállapíthatjuk, hogy minden jószándékú mivoltuk mellett is csak fél-

— Megtiltom mindenkinek! — felelte Désy dühösen. — Oh! Az a sok utálatos pletykás szájj! Hogy az a sok asszony nem átalotta azt a szegény leányt, a kit előzőleg bizonyára nagy örömmel, álnokul össze-vissza csókolt, alig pár lépésnyire tőle, ugyanabban a szalónban, gyalázatosan megrágalmazni és éppen maga... a menyasszonyom előtt... Oh! Minő undorító dolog! És nők tesznek ilyet!...

— Jól tették!... Ismernem kell a vőlegényem multját... Aztán az asszonyok megesküdtek, hogy mindaz, a mit Nellyről mondtak, igaz!...

— Igaz? — kiáltott fel Désy felháborodva. — Tudja mi igaz, Margit? Hogy Nellynek a kis ujjá is többet ér, mint azok a pletykás, szívtelen asszonyok összevéve! Szegény kis Nelly!

— Endre! — szólt az asszony megdöbbenve. — De hisz' maga még mindig szereti ezt a leányt?!

Désy összeránczolta a homlokát, néhány pillanatig gondolkodva nézett maga elé, aztán csendesen felelte:

— Lehet...

— Ah!... — szisszent fel az asszony, — de akkor hát siessen... siessen, — lihegte gúnyosan, — ne vesztegessen egy percet sem... a viszontlátás nagyon megható... édes lesz!

Désy a kalapja után nyult.

— Megyek, — mondta egyszerűen.

Váraljayné nem volt elkészülve erre. Önérzetesen vetette fel a fejét és mint a feldühödt nőtény oroszlán, harczra készen tagolta:

— Jó, menjen, de Nellytől nincs visszatérés hozzám!

— Maga mondta, — szólt Désy egyszerre nagyon szelíden, udvariasan, — és lássa, Margit, legyünk egymáshoz egészen őszinték... e pár hét alatt magának is tapasztálnia kellett: mi ketten nem illünk egymáshoz... boldogtalanok lennénk együtt... jobb, ha békésen megválnak egymástól.

— Ah!... maga szakítani akar? — kiáltott fel az asszony vérig sértve. — Szakítani, mert csapodár vére már a másik felé hajtja?! Jó!... szakítsunk... nem lehetnék úgy se boldog az ilyen férfi oldalán... De ne mondja, hogy maga adta nekem vissza a gyűrűt. Itt van... vegye... nem kell többé!

És Váraljayné hirtelen, nagyon heves mozdulattal rántotta le ujjáról a gyűrűt és megvetően dobta azt Endre lábaihoz.

Désy nyugodtan vette fel azt, a kis ujjára toltá, aztán lehúzta a saját karikagyűrűjét és nagyon higgadtan tette az asszony mellé, az asztalra. Aztán udvariasan meghajolva, szótlanul az ajtó felé indult.

Váraljayné tágra nyílt, lángoló szemekkel nézett utána, e perczen úgy rémlett előtte, álmodik... egy rémes álmot álmodik, melyből fel kell ébrednie.

igazságok és *korrektséget* nem érintenek, mert *valamennyit* el lehet követni *korrektül*.

Kezdem a legfogósabbnak látszó ponton, a mely a kisdedeket védi. Hiszen a tehetetlen, *védetlen* ivadékot anya nélkül való árvaságában pusztulás veszedelmébe kergetni igazán szívtelenség, még átlagemberileg is, nemcsak vadvédelmi okosságból. Ez igaz. De akkor meg kell mondani, hogy az anyaállat csak addig kimélendő ilyen szigorúan, a míg az ivadéka elpusztulhatna nélküle; ellenben az immár kamasz korban lévő ivadék, a mely vezető szülőre nem szorul, nem is akadályosabbé a vadászati törvényadta jog gyakorlásának. Hogy ennek a megítéléséhez sokféle szaktudás kell, az nem változtat azon, hogy a féligazsággal az egész *korrektséget* nem szabad megtámadni.

A másik, szintén nyugtalanságot kelthető pont a «*nagy távolságoktól*» tilt el; de lám, annyit mégis hozzátesz, hogy a ki *állandóan* lövöldöz nagy távolságokra, *attól* vonja meg a *korrektséget*. Nos, a *virtuskodást*, kivált ha *szükségtelenül* és ha *károsan* gyakorolja valaki, méltán el lehet és el is kell itélni. De akkor ezt a két kifogásoló meghatározást okvetlenül hangsúlyoznunk kell, mert különben kész az a félreértés, mintha a nagy távolságra való lövés már magában véve is inkorrekt volna, pedig nem az. Ha a lövésünkkel elértük a célpunkat és a vadat helyben marasztottuk, vagy épp oly *vadászosan* sebeztek halálra, mintha közelről löttük volna, a minek a következménye a vad hamaros kimulása: akkor *inkorrektiségről* beszélni nem lehet, ez csak nyilvánvaló. Hisz az annyit hangoztatott és bizo-

nyos esetekben méltán feldicsért «*még közelebbrejutás*» igen-igen gyakran lehetetlen, néha pedig egyenesen azért *kerülendő*, mert nagy fáradtsággal végzett cserkészletünk eredményét kockáztathatjuk vele. Tessék csak arra gondolni, hogy mennyivel nagyobb a fölfedeztetésünk veszedelme, ha közel vagyunk a vadhoz, mintha már a távolság is biztosítékunk lehet ez ellen és hogy a közel lévő vad mennyivel inkább okozhat vadászlázat, hideg-lelős nyugtalanságot, esetleg a sokkal merevebb mozdulatlanságból s még a lélekzet elfojtásából is eredő kimerülést, a mi a lövést ugyancsak hátrányosan befolyásolja. Mit ér, ha huszonöt lépésnyiről hibáz a remegő kéz, holott száz lépésnyiről nyugodt és biztos maradt volna.

Magától értendő, hogy «*nagy távolság*» alatt sem értünk többet annál, a meddig a puskánk minősége és a magunk *kipróbált* gyakorlata jogosít; de még ugyan az a távolság is más valami, ha elég világos van, vagy ha szürkületi, esetleg erdei homálylyal kell számolnunk. Aztán nyílt helyen lévő vadat bajos is megközelíteni; viszont a jó fedezet néha olyan sűrűséget jelent, hogy az előttünk lévő vadból alig látunk valamit, sőt talán éppen csak olyan részt, a melyre lőnünk tiltja a — *korrektségünk*, holott, úgy lehet, kissé távolabbról mégis merhetnénk úgy mozdulni, hogy jobban láthassuk a vadat. Ki győzné a lehetőségeket felsorolni? A nagy távolságra lövöldözés tehát csak akkor inkorrekt, ha szeles *virtuskodásból*, oktalan türelmetlenségből, fölösleges sietésből cselekedszük és ha szegényletes eredménytelenséggel, vagy a mi még ennél is sokkal rossz-

— Endre! — kiáltotta hirtelen. — Endre, ne menjen! Hiszen maga nem is tudja még, hogy Nelly...

De Endre keze már az ajtó kilincsén volt, kinyitotta az ajtót, majd csendesesen betette maga után, nem akarta hallani többé, a mit Margit Nellyről még mesélni akart.

Az utcán megkönnyebbülten sóhajtott fel, kocsiba vetette magát és Töltényinéhez hajtatott.

Nelly, a gyönyörű édes leányka tehát visszatért. Déry úgy érezte, a régi szerelem kettőzött erővel lángolt fel újra a szívében! Mert nagyon szerette Nellyt, a ki árva leány és távoli rokona volt. Nelly is szerette őt... mennyire szerette! Keserves harcz folyt közöttük... A leány azt akarta, hogy nőül vegye... de Déry ezt az árt mégis túlmagasnak tartotta a birhatásáért. A szegény, csalódott leány nagy fájdalomában külföldre menekült... tanulni ment egy híres egyetemre, így akarva kigyógyulni fájó szerelméből... Független, vagyonos leány volt, tehette. De a világ félremagyarázta ezt a szökést és a szegény teremtést, a ki azóta hírt nem adott magáról, csunyául megrágalmazta, Déry azt csak most látta. De fényes elégtételt fog adni neki. Megmutatja az egész világnak... igen, nőül veszi Nellyt, ha az még mindig szereti őt! És miért ne szeretné? Nem őrizte meg ő, a csapodár természetű férfi is, az iránta való szerelmet? A sors őket egymásnak

teremtette... ők együvé valók... Oh, Nelly, minő más ő, mint Margit... a többi nők!

Meglehetősen izgatott állapotban lépett be Töltényinéhez és alig hogy helyet foglalt, rátért látogatásának céljára:

— Nelly megérkezett? — kérdezte. — Hallottam, itt volt tegnap. Nem lenne oly kegyes, nagyságos asszonyom, megmondani nekem, hol van szállva?

— A Bristolban, — felelte Töltényiné előzőkenyen. — Meg akarja őt látogatni?

— Azonnal, — felelte Déry hévvel.

— De talán mégis jól tenné, ha őt látogatásáról előbb értesitené!

— Miért?

— Istenem, miért? — felelte az asszony kissé csodálkozva, hogy Déry ilyesmit kérdez. — Mert nincs kizárva, hogy Nellyt mégis megzavarná, ha őnt egészen váratlanul megpillantaná... és miután nincs egyedül...

— Nelly nem egyedül jött?

— Persze hogy nem egyedül! De maga hát nem tudja, hogy Nelly a férjével van itt? Egy nagyon derék külföldi emberrel, a kinek meg akarta mutatni a hazáját...

— — — — —
A sors nem akarta, hogy Déry Endre megházasodjék.

szabb, csunya sebzéssel jár. Ellenben teljesen korrekt, akármily állandósággal követjük is el, ha a körülmények indokolják és ha az eredmény a vadász szempontjából teljesen megnyugtató.

A mi a csülkös, értsd: *nagy* vadat illeti, annak kétségkívül golyó *való*; de például *őzet* csakis söréttel szabad lőnünk minden olyan társasvadászaton, a hol a golyólövésnek a rendesnél is nagyobb lehetne a kockázata és a veszedelem. Községi területek kisebb érdeiben, a hol rőzsét meg gombát kajtatnak minduntalan s a hol az erdön át közlekedési út viszen: semmiféle vadászkorrektség *látszatáért* sem szabad könnyelműen lövöldözni vontesővű golyósfegyverekkel s azok a derék urak, a kik az ily területet bérlik, semmit sem vethetnek a szemükre, ha a rendes őztenyésztésre úgy sem alkalmas községi erdőcskékből söréttel bukfenczeztetik a rájuk hajtott őzet, a mely így legalább könnyű és gyors halált hal, holott a hajtott vadra tett golyólövés tíz eset közül kilencszer a hajtókat és a szomszédos vadászokat ejtené rémületbe, egyszer pedig *talán* találna, de rosszul s a szegény vad sokáig szenvedne, a míg elpusztulna belé. Igaz, hogy rosszul lőni söréttel is lehet, de golyóval a gyakorlatlan vadász csak véletlenül lő jól, ez pedig megint nem csik a korrektség érdekére.

Azt, hogy a törvényengedte időn belül mikor lőhetünk őzbakot és szarvasbikát, sokkal több szempont befolyásolja, semhogy a naptárt tarthatnók ebben döntő tényezőknek. A törvény április elsejével rászabadít az őzbakra és kétségtelen, hogy ez az időpont sok helyen korai, de az alföldi erdők bakjának az agancsa korán érik és itt *csak* az lehet a kérdés, érett volt-e, tiszta volt-e az agancs, bevált-e troféának. Mert viszont molyhos agancsú bakot május közepén is lehet látni, de az ilyet leteríteni igazán inkorrekt. Az agancs *minősége* lehetne tehát döntő, de hogy éppen április tizenötödikét tegye meg valaki önkényesen új határnapnak *korrektség* szempontjából, ennek nincs jogosultsága. Éppúgy, mint a hogy a november elsején túl terjedő időt sem indokolt csupán naptári érveléssel zárlat alá venni, mert a bak addig bak a vadásznak, a míg fent van az agancsa. A mikor már ledobta, akkor nyugtá legyen.

Még zavarosabbnak látszhatik a szarvas kérdése. Pedig ezt sem olyan nehéz méltányosan elintézni. Valaki kijelentheti a *saját* programjaképen, hogy ő augusztus elseje előtt nem lő szarvasbikát, a mire a másik azt mondhatja, hogy ő akkor lő bikát, a mikor az agancsa már érett, tehát esetleg már júliusban is, ha van érett agancsú szarvasa, a mi korai tavaszodással, enyhe tél után és jó körülmények közt éppen nem lehetetlen. A harmadik azt mondja: ő csak bögés évadján lő bikát. A negyedik a törvényengedte időben mindig lövi a *tenyésztésre nem alkalmas* és így fölösleges bikát, még pedig lövi már fiatalon, a mikor a «hatosnyolczas» *csenevész* agancs már «diszkvalifikál» és halálos ítéletet sürget. És végül akadhat olyan is, a ki így beszél: «az én területemen nincs állandó szarvas, de nyár elején, aratás előtt falkástól lakja, fogyasztja,

legeli, tiporja, megfekszi és rontja, dézsmálja a rozso-mat, buzámot, zabomat. Azután az aratás folyamán eltűnik s nyomát sem látjuk többet; én biz' akkor lövöm, a mikor *nálam* van s *engem* ront, károsít, vadkártérítési pórt inkább nem indítok, mert az több huzavonás bajjal és bizonytalansággal jár, mint a mennyit az idegeim baj nélkül elviselnek; kárpótolom magamat akkor és úgy, a hogyan a törvény megengedi.

Most már kinek van igaza? Vagy ha így jobban tetszik a kérdés: kinek nincs igaza?

Míndezekhez járul az az elterjedt szokás, hogy ma már éppen a legtöbb igazán tenyésztő területekre külön lelövési engedélyt kérnek s *ajnak*, úgy hogy az egész tilalmi idő szinte már csak képzeletbeli. És lám, ez is helyes lehet. Mert nyilvánvaló, hogy a jó állományt az elkorcsosodástól az okszerű ritkítás is védi. Meddő tehenet, rossz bakot és bikát golyóra kell itélni, ne rontsa a terület klasszisát, ne legelje el a többi elől az értékes eleséget és főképpen ne kontárkodjék bele a tenyésztés munkájába. De a bikák ily szempontból való *kiválogatása* júliusban még korai, mert az agancs sem kész, eserkélni is bajos, hiszen a legmelegebb hónapokban a vad keveset mozog, későn mozdul, korán buvik el s ez augusztusban is körülbelül így van. A vadász sokat lógathatná a nyelvét hiába s csak zavarná az erdőt, a melyben nyugalomra vágyik a finnyás vad. Szeptemberben, bögés előtt, az ily zavarás, lövöldözéssel súlyosítva, megronthatná az egész bögést, mert elüldözhetné a legjobb bikákat a *szomszédba*, *bögés alatt* pedig ki törődik mással, mint a jó bikával? Mire a bögésnek vége, az évadnak is vége, de a rossz bikák még megvannak, azokat tehát csak ezután lehet és kell puska-vegre kapni, külön engedélylyel. Ezek a rossz bikák fiatalon is azok, tehát, ha lehet, ki kell selejtezni őket, mielőtt girhes apákká tolnák fel magukat. Ime, ide zsugorodik a prakszisban a nagy elvi szigorúság.

Hátra volna a *januáriusi* nyul. Pedig hát Istenem, a hol *lehet* vadászni, a hol az időjárás engedi, a hol eléggé tél van decemberben, ott a téli társasvadászatközből úgyszólván kevés marad januáriusra, ámbar az is jogos szempont, hogy ne csak a vadból jusson, hanem a mulatságból, a vadászatból is. De hány-szor van az, hogy a decemberre tervezett kör- meg vonalhajtást az enyhe, sáros, olvadó időben nem lehet megtartani, sőt nem is szabad a nagy kár miatt, a mit a vetés kitiprása, kigyurása okozna. Tessék ilyenkor a «korrektség» nevében a jövő évig várni s ha a sok nyul megeszi a határt és kifekszi, szétvaczkolja a vetést, azért tessék vadkárt fizetni, de legalább is tengersok jogos panaszt és szidást hallgatni. Holott a nyulpecsenye (no, a nyul már igazán *csak* pecsenye) januáriusban is jó és kivételesen erős telet leszámítva, nem is soványabb, mint decemberben; meg aztán, ismétlem, egy kicsit vadászni is akarnánk, úgyszólván van vadászbüjtünk elég. Akárhány területen augusztusig. Hiszen már nincsenek vizek, nincs láp meg mocsár, tehát vízi és mocsári vad sincs; sőt sok helyen még erdő sincs, vagy csak olyan, hogy erdei sneffiet ritkaságképpen, vagy így sem lát. Nincs mire vadászni

augusztusig. Hadd vadászszunk hát még januáriusban, ha okosan tehetjük.

Mindezek után talán megállapíthatjuk, hogy a vadász-korrekttség túlzások nélkül is érintetlenül és tisztán megmaradhat és hogy a túlzások néha többet árthatnak, mint a mennyi hasznukat remélhetnők.

Néhány szó a kutyaadóról.

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Kérem sziveskedjék alábbi cikkemet, mely már annak idején a Somogy vármegye című napilapban is megjelent, «Az Erdő» hasábjain is közölni és esetleg az Országos Vadászati felügyelő úr figyelmébe ajánlani.

Somogy vármegye törvényhatósága ez év elején új szabályrendeletet alkotott a kutyák megadóztatásáról, a mely a következőképpen intézkedik:

Vizsla, tacsó és agárkutyákért (vadászó kutyák) 10 korona; luxus kutyáért szintén 10 korona adó fizetendő, míg a foxterrierekért és házőrzőkért 4 korona.

Nem tudom, lehetetlen megérteni minő czélt szolgál ez a megyei szabályrendelet. Azt-e, hogy a kutyák számát és ezzel az ebdüh-betegséget akarja csökkenteni, avagy azt, hogy a megyének több pénz folyjon be kutya-adó czímén. De bármily czélt akar is elérni e rendelettel, mondhatom, hogy tévedésen alapszik és sok tekintetben sérelmes is.

Téves a rendelet már azért, mert ha a kutyák számát és ezzel az ebdüht akarja csökkenteni, akkor inkább a házőrzőknek (kuvasz) nevezett kutyákra kellett volna a nagyobb adót kiróni, mert ezek sokkal többen is vannak, a veszettség is inkább ezek közt lép föl és ezek terjesztik.

Hisz ezeknek túlnyomó része oly emberek birtokában van, a kik nem igen ismerik a betegség előjeleit, de nem is igen törődnek kutyájukkal. Nem foglalkoznak velük és így a betegséget is csak akkor veszik észre, midőn már kitört és mikor már az eb néhány állatot s néha embert is megmárt és a betegséget tovább terjesztette.

Tehát a házőrzőknek nevezett kuvaszoknak semmi hasznuk sincs, csak veszélyt hozhatnak úgy állatra, mint emberre.

Mert: hogy házőrző, ez lári-fári! Még nem tudok esetet, hogy egy ilyen kutya megakadályozta volna a tolvajt munkájában. Ezek a kutyák csak arra jók, hogy a tisztességes, becsületes és gyanútlanul haladó embernek inába harapjanak, mert a tolvaj sokkal jobban vigyáz, semhogy azéba haraphasson.

Ellenben a vizslák, tacsók (vadászó kutyák) a legritkább esetben lesznek veszélyessé másra nézve, mert kizárólag csak olyan emberek tartják, a kik foglalkoznak velük; többnyire ismerik is a betegség előjeleit és így mihelyst a kutyának baja van, észre veszik és ártalmatlanná teszik. De vadász-eb sokkal kevesebb is van, mint amaz, mivel nem harapósak, nem is igen ugatnak, nem is igen tartja őket más, mint csak azok az emberek, kik vadászatra használják. Szóval ezek haszon ebek.

És mégis ezekre ró a szabályrendelet nagyobb adót, holott ezekkel szemben némi kiméletet kellene tanúsítani. Ez tehát szerintem a rendelet sérelmes oldala.

Hiszen vannak, a kiknek az erdészet és vadászat az életpályájok. És vannak ezek közt sokan olyanok, a kiknek, hogy hivatásuknak teljesen megfelelhessenek, épp oly szükségük van egy vizslára vagy tacsóra, mint akár a suszternak a kaptafájára, kalapácsára és árra, avagy a hivatalnoknak a tollára, irónjára. Ez utóbbiak is meg lesznek ugyan adóztatva s fizetnek általános kereseti adót, de a szerszámjaikat, eszközeiket külön-külön már nem adóztatják meg. A hivatásos vadásznak a vizslája avagy tacsója szintén eszköze, mit nem luxusból, passzióból tart, hanem azért, mert szüksége van reá, épp úgy, mint az iparosnak a szerszámjaira. Miért van ez tehát? Szerintem ez nem méltányos s nem igazságos.

A szabályrendelet alkotóinak épp ezen kutyákra, vizsla, tacsó, foxterrier, kellett volna figyelemmel lenniök. Nemcsak azért, mert kevésbé veszélyesek, hanem azért is, mert haszon ebek. Hisz a tacsók, foxterrierek a ragadozók pusztításánál tesznek nagy szolgálatot, míg a vizsla a vad fölkeresésénél ugyanazt a szolgálatot teszi, mint a rendőrkutya a tolvaj fölkeresésénél. Különbösen nagyon jól tudhatják ezt e rendelet megalkotói is, csak azt hiszem, figyelmük véletlenül kerülte el mindezeket. Ha nem így volna, akkor bizonyára ők is az 1883. évi XXIII. törvénycikkhez (fegyver- és vadászati adótörvény) hasonlóan alkották volna meg, mely törvény kellő figyelemmel van legalább azok iránt, kik élethivatásukból kifolyólag tartanak fegyvert és nem csupán passzióból vadásznak.

Perecseny p., 1914. VII/19.

Warga Antal,
urad. erdővéd.

*

Közleményével nem értünk egyet. Mert hogy például a házőrző kutya — lári-fári volna, ez éppenséggel nem áll. A házőrző kutyának ugyanis nem az a hivatása, hogy a házat a tolvajok és betörők ellen megvédje, mert hiszen egy darab mérgezett hússal, vagy egy kan házőrző ebet — állítólag — egy koslató szükával ártalmatlanná lehet tenni, hanem hogy ugatásával a ház népét figyelmessé tegye arra, hogy idegen közeledik vagy van jelen. S éppen azért, mivel a vadász-kutyák nem igen ugatnak s az idegen jelenlétét vagy közeledtét ugatással többnyire nem jelzik, ezért nem is igen tartják azokat olyanok, a kiknek a kutyára ebből a czélból van szükségük. A ház megőrzése vagy megvédése a lakó feladata s a házőrzőnek nevezett kutya ebben csak annyiban van segítségére, hogy az idegen jelenlétét vagy közeledtét előre jelzi s azt esetleg meg is harapja.

A vadászkutyákat sem lehet oly nélkülözhetlen segéd-eszköznek tekinteni, mint a suszter kalapácsát, kaptafáját és árját, mert míg utóbbiak nélkül valóban nem lehet cipőt csinálni, addig kutya nélkül — habár nem is olyan kényelemmel — lehet vadászni.

De hát tulajdonképen kinek is az élethivatása a vadászat? Mernők azt állítani, hogy senkinek! Azoknak, a kik szórakozásból, mulatságból vadásznak, bizonyára nem, de nem élethivatása az erdőöröknek és vadöröknek sem, mert utóbbiak legtöbb esetben nem a saját passziójukból vadásznak, hanem kenyeret-adó gazdájuk utasításából vagy legjobb esetben engedélyéből. Ha utasításból vadásznak, úgy a birtokos vagy a vadászterület bérlője lássa el őket megfelelő vadászebekkel s fizesse is meg alkalmazottjai helyett az ebadót, ha pedig saját passziójukból vadásznak, úgy saját maguk is megfizethetik ezért a szórakozásért a magasabb eb-adót.

A vadászat manapság már olyan költséges szórakozás, hogy a mellett a 10 korona ebadó számba se jöhet, mert a kinek akár saját vadászterülete (tehát egy tagban 200 k. holdnál nagyobb földbirtoka), akár pedig bérelt vadászterülete van, mindenesetre olyan jó anyagi viszonyok közt van, hogy a vadászkiutyaért járó magasabb összegű ebadót könnyebben meg tudja fizetni, mint a házőrző kutya után járó kisebb adót az a szegény ember, a ki csekély vagyontkájának őrizete czéljából tart kutyát.

Az ebadóra vonatkozólag a vármegyék által alkotott szabályrendeleteknek az az intézkedése tehát, hogy a vadász- és luxusebekre nagyobb összegű adót vet ki, mint a házőrző kutyákra — nézetünk szerint — egészen helyes, megokolt és méltányos. Szerk.

Gazdasági tanácsadó.

A tyúkok lábemeszesedése. Kellemetlen betegség a tyúkoknál a meszes láb, a mely nemesak az állatot csúfítja el, hanem fájdalmas is és sokszor még a járásukat is megnehezíti.

A betegséget a rühfélék családjához tartozó parányi kis elősdi állat idézi elő. Ezek idézik elő a pikkelyszerű képződményeket a lábon, a mely mindinkább vastagabb lesz és hasonlít a meszesedéshez. Az állatok csőrükkel sebesre csipkedik a lábukat, mert valószínűleg viszket is azonfölül, hogy kellemetlen. Ez a betegség fertőző is, és ha föllép valahol, a beteg állatot el kell a többitől különíteni és a baromfiaólat igen tisztán kell tartani. Ajánlatos az elmeszesedett lábakat fölváltva gliczerinnel és petróleummal bekenni. Háromszori bekenés után az atkák az összes ivadékaikkal elpusztulnak s a mézpikkelyek maguktól leválnak. A baj megelőzésére igen jó szer a petróleumos víz. De mivel az állatok lábának mindennapos bekenése sok időbe és fáradságba kerülne, rá kell szorítani a tyúkokat arra, hogy maguk jószántából vegyenek naponta lábfürdőt. Ezt elérhetjük az által, ha az ólajtó elé, az ajtó egész szélességében egy lapos bádogédényt teszünk s ezt megtöltjük petróleumoldattal. A tyúkok valahányszor az ólba be- vagy abból kimennek, kénytelenek lesznek a tálba lépni és ezzel megmenekülnek lábuk elmeszesesésétől. (L. L.)

Földi giliszta gödrök. A földi giliszták, ha konyhakertekben nagyon elszaporodnak, a virágágyak közt

gyökérfullasztást okoznak. Ezt meggátolni úgy lehet, ha a virágos vagy veteményes ágyak szélein nagyobb terjedelmű gödröt ásunk és ezt zabszalmával kitöltjük, sőt a tetejére egyarasznyi nedves földet hintünk s aztán deszkákkal letakarjuk. Rövid idő múlva valamennyi földi giliszta a gödörbe bujik s a nedvesen tartott szalma alatt tartózkodik. Czélszerű időnként, legalább hetenként egyszer, a nagy tömeg földi gilisztát kiszedni és a háziszárnyasoknak eleségül adni, vagy pedig halászoknak horgokra esalétekkül értékesíteni. A földi giliszta gödröket pedig czélszerű időnként egy-két kanna vízzel leönteni, hogy állandóan nedvesek legyenek, mert a földi giliszták a nedves talajt kedvelik, odacsúsznak tartózkodásra. (Gazdakör.)

Különfélék.

Olvasóinkhoz! Értesítjük lapunk t. olvasóit, hogy a mostani háborús viszonyok következtében beállott szűkös pénzviszonyok miatt, mely minden vonalon a legnagyobb takarékosagra int mindnyájunkat, kénytelenek vagyunk mi is lapunkat egyelőre kisebb terjedelemben megjelentetni.

«A Természet» című folyóirat 7 évi szünetelés után f. évi július hó 1-ével újra megindult.

A természeti ismereteket terjesztő folyóiratot Budapest székesfőváros állat- és növénykertje adja ki. Dr. Lendl Adolf és dr. Márkus Jenő közreműködésével Raitsits Emil szerkeszti.

A lap czélja művelni, fejleszteni az élő természet szeretetét, terjeszteni a természeti ismereteket. Állandó melléklete «Mi ujság az állatkertben?» mely a székesfőváros állatkertjének aktuális eseményeiről emlékezik meg.

A folyóirat minden hó 1-én és 15-én jelenik meg. Előfizetési ára egy évre 8 korona.

Nyugdíjbiztosítás. A Maros-Torda vármegye kezelése alatt álló Ósimarosszék szovátai havasbirtokán alkalmazott: Ferenczi Dénes főerdőr, Szabó Zsigmond, Hajdu József, Bereczki Márton, Kelemen Ferencz, Simon Dénes, Bereczki Sándor erdőőrök és Bokor János erdőszolga a birtokkezelőség részéről, az Országos Gazdasági Munkáspénztárnál, nyugdíjra, aggkori ellátásra, temetkezési segélyre és balesetre biztosítottak.

Időjelzés. A «Meteor» folyó évi augusztus hó második felére a következő időjelzést teszi közzé:

Augusztus hó második felének változási napjai 17—20—21—24- és 28-ára esnek. Az augusztus 17-iki változási nap az, mely zivataros, esős, viharos jellegű időt hoz hőcsökkenéssel, de csak inkább rövid tartammal, mert 20-ika meleg jellegű, míg 21-ike csapadékos, de különösen 24-ike szeles s igen változatos jellegű időjárást van hivatva hozni. 28-ika újra nyugodtabb, egyöntetűbb időt hoz meleg jelleggel a hónap végeig.

Az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» közleményei.

Értesítés. A szövetség vezetősége értesíti t. tagjait, hogy a f. évi augusztus hó 16-ikára hirdetett Szövetségi közgyűlést a beállott hadiállapotra való tekintettel bizonytalan időre el kellett halasztani.

A Szöv. vezetősége.

Nyugtázás. Az «Erdészeti és Vadászati Altisztek Országos Szövetsége» pénztárába (Besztercebánya) f. évi július hó 20-ától augusztus 5-éig a következő tagsági díjak folytak be:

4 K-t fizetett: Bujna Mihály és Kassiar Emil.

2 K-t fizetett: Róth János, Gáspár József, Szóman Péter és Pritz Géza.

Hivatalos közlemények.

Körrendelet valamennyi kincstári erdőigazgatóságának, főerdőhivatalnak és erdőhivatalnak.

(Az igazgatási hivatalok kerületében folyamatban lévő út- és vasútépítések és egyéb munkálatok által érintett patakok és vízfolyások medrének tisztántartása és a szabad lefolyást gátló torlaszok eltávolítása tárgyában).

82802/1914. I B—4. földmív. min. szám. — Több ízben tapasztaltam, hogy egyes igazgatási hivatalok kerületében folyamatban lévő út- és vasútépítésknél, főleg a völgyek felső szakaszain, a hol a szűk hely miatt a völgy talpán haladó pálya a patakot többször megközelíti, a munkálatok foganatosításánál úgy járnak el, hogy a nyomvonalba eső cserjéket, tuskókat, gyökereket (néha fákat is) és egyéb eltávolítandó anyagokat egyszerűen a patak medrébe dobálják, miáltal mesterséges torlaszokat képeznek, a melyek nagyobb vízállások alkalmával a szabad lefolyást gátolják és így mederelfajulásokra, de igen sokszor az épülő, vagy már meglévő létesítmények megrongálására és egyéb károsításokra vezetnek.

Hasonló eljárást tapasztaltam olyan helyeken is, a hol a völgyek aljáig lenyúló vágásterületek kidolgozásánál nem fordítanak kellő gondot arra, hogy a kikerülő kéreg, galy és egyéb hulladék-anyag szabályszerűen összegyűjtessék, minek folytán a hulladék egy része szintén a patak medrébe jut és ott az előbbihez hasonló torlaszok keletkezését idézi elő.

Mint hogy az árvizek által okozott károsításokat részben a fenti körülményeknek lehet tulajdonítani, felhívom az igazgatási hivatalt, gondoskodjék arról, hogy a kerületében a vázolt viszonyok között folyamatban lévő út- és vasútépítési, valamint vágáskidolgozási munkálatokból folyólag az érintett patakok, vagy vízfolyások medrébe mesterséges torlaszok és egyéb akadályok keletkezését előidéző idegen anyagok semmi szín alatt se kerüljenek. Gondoskodjék továbbá arról, hogy a már meglévő torlaszok, vagy egyéb akadályok a patakok és

vízfolyások medréből azonnal eltávolíttassanak és hogy a patakok és vízfolyások medre általában minden időben tisztántartassék, mert csak így lehet remélni a gyakori mederelfajulások mérséklését és az árvízkarok csökkenését.

Nagy súlyt fektetek arra, hogy ebbeli rendelkezésem a legszigorúbban betartassék s hogy annak minél hatásosabb érvényt szerezhessen, tegye feladatává az erdőgondnokoknak és a központi ellenőrködő tisztviselőknek, hogy a kerületeik beutazása alkalmával a szóban lévő út-, vasút- és vágásfeldolgozási munkálatokat ebből a szempontból is kísérik figyelemmel s a mennyiben e tekintetben mulasztásoknak, vagy hiányoknak jönnének nyomára, azok megszüntetése iránt a helyszínen nyomban tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

Hasonlóképpen tegye szigorú kötelességévé az erdőőröknek, hogy védkerületeik bejárása alkalmával a patakok medrében talált s a víz szabad lefolyását gátló hulladékfa és egyéb anyagokat, ha ezek csak könnyen eltávolítható kisebb torlaszokat képeznek, azonnal sajátkezűleg, esetleg a közelben található munkaerő igénybe vételével távolítsák el, az út, vagy vasútpályára jutott káros vízfolyásokat, vagy előtörő forrásokat nyomban vezessék el, vagy ha erre az ezzel járó munka nagyobb arányai miatt egymaguk képesek nem lennének, a tapasztaltakról előjáróiknak azonnal tegyenek jelentést.

Budapest, 1914. évi július hó 11-én.

A miniszter rendeletéből

Téglás
min. tanácsos.

Változások az erdészeti szolgálat köréből.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdészeti létszámukban beálló változásokról a szerkesztőséget értesíteni sziveskedjenek.)

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztésére Eiben Sándor erdőőr, alvinezi lakosnak, emberéletnek saját élete veszélyeztetésével véghezvitt megmentése alkalmából tanúsított bátor magatartása elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozom.
Kelt Bad-Ischlben, 1914. évi július 28-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.,

Báró Burián István s. k.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál megbizta Rejtő Adolf m. kir. erdőtanácsost a pénztárosi teendők ellátásával, Régenhart Pál m. kir. főerdőmérnököt pedig áthelyezte Mocsolyástelepről a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz Kolozsvára pénztári ellenőrnek.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter Apáti László m. kir. erdőtanácsost — sok éven át teljesített hű és hasznos szolgálatának elismerése mellett — saját kérelmére — ideiglenesen nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földművelésügyi miniszter az orsovai m. kir. erdőhivatal kerületében ifj. Róma János erdőőrt nyugalomba helyezte.

*

A vinkovcei kir. főerdőhivatal főnöke Gatár Sztojan, Konrád János és Nagy György kir. erdőőröket kir. főerdőőrökké és Vukovárac Ferencz, Vuruna István, Bacsiacs Mátyás, Radjenovics

Kosztá és Csószics Márkus póterdőröket kir. erdőőrökké nevezte ki, meghagyva őket a jelenlegi szolgálati helyeiken.

A szászsebesi m. kir. erdőhivatal főnöke kinevezte Butyka Gergely és Berindán Vilmos m. kir. erdőőröket főerdőrökké, Petrik Miklós és Krupitzer Frigyes m. kir. segéderdőőröket erdőőrökké, Szabó Géza és Kiss Tamás szakvizsgázott erdőőröket II. oszt. erdőlegényekké, Szarvas István és Holzbauer József II. oszt. erdőlegényeket I. oszt. segéderdőőrökké, Derebáncz György napibéres patakőrt, Jászberényi István és Opinkár Péter napibéreseket, továbbá Barabási Károly szakvizsgázott erdőőrt II. oszt. segéderdőőrökké.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal főnöke kinevezte Lehotzky Győző, Ráhl Ferenc és Bruger Géza m. kir. erdőőröket főerdőrökké, Hlapek János, Takács Lajos és Jedlnák Gyula I. oszt. erdőlegényeket erdőőrré, Zsurilla Lajos, I. oszt. segéderdőőrt, Orosz Imre, II. oszt. erdőlegényt, és Puska Pál II. oszt. segéderdőőrt I. oszt. erdőlegénynek, Nagy Géza II. oszt. erdőlegényt I. oszt. segéderdőőrré, Orosz László szakvizsgázott napibérest II. oszt. erdőlegénynek, Hanzel József szakvizsgázott erdőőrt, és Matula Lajos szakvizsgázott napibérest II. oszt. segéderdőőrré.

Előfizetési díjak nyugtázása.

Az 1914. évi július hóban a következő előfizetési díjak folytak be az Országos Erdészeti Egyesület pénztárába:

Nemsur Jenő 11.—, Stósz község hd. 12-55, Breczkó József 6.—, Kozák Tivadar 5.—, Gligor Miklós 2-30, Zágrábi erdőig. hd. 20.—, Schaller Gyula 6.—, Földmív. min. hd. 183-35, Szunyogh István hd. 1-95, Besztercei adóhiv. hd. 20-73, Nagy Árpád 10.—, Bodor Lajos hd. 3-75, Brubel Ferenc 2-20, Teodorovics Ferenc 8.—, Vöröskői erdőgond. hd. 22-35, Léhert Miklós 9.—, Szvarini erdőgond. —80, Udvardy József —30, Gödöllői erdőhiv. 132.—, Lugosi erdőig. 316.—, M.-szigeti erdőig. 194.—, Ódor Ignác hd. 16-15, Tordai adóhiv. hd. 27-95, Zsarnócai erdőhivatal 124.—, Nagybányai főerdőhivatal 78.—, Póka Sándor hd. 19-15, Bustyaházi erdőhivatal 304.—, Martinek Ferenc hd. 4-55, Gróf Pálffy urad. hd. 7-35.

1 koronát fizettek: Saári Mihály, Köpfer Mihály, Füge Balázs, Dábu Miklós, Kazán József, Pataló Péter, Takács Kálmán, Barabásy Károly, Csekan János, Kovács Imre, Blázs Péter, Szanyi Gyula, Wiener János.

2 koronát fizettek: Balás Lajos, Bánovszky János, Pálffy Rudolf, Wincze János, Hajdics János, Német István, Kicsiny Tivadar, Siskovits József, Matyaczko Dezső, Schleer János, Vági József, Barna Ferenc, Gaal Károly, Garai József, Horváth Lőrincz, Eberling Gyula, Ince Antal, Ladányi Frigyes, Lanecarsics Ferenc, Raffay Gergely, Szalay Lajos, Bence Vincze, Kremper József, Ábrahám Sándor, Brabcsiu János, Butács Gyula, Fekete Imre, Meha Alajos, Raska József, Simon Károly, Sztopa Sándor, Bodor Lajos, Schreiber Lajos, Terbanca András, Vadkerty M., Vörös Ferenc, Buvári Ferenc, Kaszás János, Kiss Béla, Pomothy Ernő, Hornik Károly, Kocze János, Koványi Pál, Kövesdy Sándor, Németh István, Nyess János, Tóth Mihály, Buzi József, Haracsi József, Molnár Orbán, Burger János, Vadl József, Kovács József, Erdőfi István, Lakatos István, Bíró János, Vancsik Mátyás, Gábris István, Nyigut József, Kolozsi Ferenc, Dedeac Illés, Bóna András, Vaszil László, Csató Lajos, Csejka J., Melicher János, Oszwald János, Styavina Pál, Ticht József, Vida Péter.

3 koronát fizettek: Kiss Gyula, Makk Gyula, Mezey Károly.

4 koronát fizettek: Röttl László, Bolesó Barna, Fehér József, Juhász István, Iván György, Szaltzer Lajos, Tomasovszky Imre, Gajda Gábor, Csizmarovits János, Gyuga János, Gelencsér János, Schwarz I., Teszár Ferenc, Takács Lajos, R-né Kirol Charlotte, Pál István, Fonalka József, Horváth György, Horel Jakab, Hollósy Árpád, Lázár Livius, Orosz Simon.

Szerkesztői üzenetek.

Gyakran érkeznek felszólalások kiadóhivatalunkba a cím-szalagon átjavított lakcím miatt. Ez úton közöljük, hogy ezen átjavításokat nem a posta, hanem a kiadóhivatalunk eszközi a bejelentett címváltozás alapján, a nagyobbarányú címnyomatási költségek megtakarítása céljából. Kérjük tehát, hogy főlegesen reklamációkkal a t. előfizetők ne forduljanak hozzánk.

N. I. 1. Az „Országos Gazdasági Munkáspénztár” ismeretétét postán elküldtük.

2. Az üsző betegségét a leírt tünetekből megállapítani nem lehet, mert az, hogy az állat nagy hőségben zihál, még nem betegség. Tessék jól megfigyelni, hogy nem lázas-e és hogy nem köhög-e etetés vagy itatás alkalmával, egyáltalán milyen eltéréseket mutat a rendes állapottól.

3. A szarvasborjú betegsége tüdőfégesség, más néven ferges tüdővész vagy szőrféregkór. A vadak mély fekvésű, ingoványos talajú legelőkön, tisztásokon szerzik, különösen tartós esőzések idején. A tüdőfergek, illetve szőrféregkór petéi ugyanis köhögés közben a szabadba jutnak, a hol aztán nedves fűszálakon vagy akár a pocsolókban is megmaradnak, továbbfejlődnek és végül ismét növényevő állatok gyomrába jutnak, a honnan aztán benyomulnak a légutakba, a hol aztán teljesen kifejlődnek és ivaréretté lesznek. Egyes szerzők szerint a szőrféregkór petéi előbb még bogarak vagy csigák testén is átmennek és álcáik csak aztán kerülnek ismét a növényevők gyomrába. Házi állatok is felszedhetik a szőrféregkór álcáit nedves legelőkön, esetleg nagy szárazság alkalmával olyan helyeken, a melyek máskor víz alatt állanak. Házi állatokat megvédhetünk a fertőzéstől azáltal, hogy mélyfekvésű, koronként elárasztott területtől távontartjuk, de a vadakat nem tudom lehetne-e ilyen helyektől távontartani. Már beteg állatoknál sem tehetünk egyebet, minthogy a betegeket jól tápláljuk, (szemes eleséggel) esetleg a betegség legkezdeti szakában feregölő szereket lehet a légutakba fecskendezni, de ezt állatorvosnak kell végeznie, nehogy a beavatkozással több kárt csináljunk, mint hasznot. A régi módi füstölés mindenféle kellemetlen szagú anyagokkal nem ér semmit, mert megköhög-teti ugyan a betegeket, de a légutakban élősködő férgeket nem pusztítja el.

Dr. Kukuljević József.

S. J. Peres ügyekben — különösen egyoldalú információ alapján — nem tudunk más tanácsot adni, mint azt, hogy tessék legjobb belátása és legjobb lelkiismerete szerint cselekedni.

M. F. 1. A köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t.-cz. 19. §-a szerint irodasegéd-tisztte minden állami, vagy törvényhatósági hivatalnál csak az nevezhető ki, a kinek legalább négy gimnáziumi, négy reáliskolai, vagy négy polgári iskolai végzettsége van. Ha az erdőőri szakiskolát és továbbképző tanfolyamot végzett egyénnek nincs meg egyúttal a fentebb említett négy középiskolai, vagy polgári iskolai minősítése is, úgy irodasegéd-tisztte nem nevezhető ki.

2. A kincstárnál nincs külön irodai és védkerületi főerdőr, hanem csak főerdőr van. Megkülönböztetésül azonban azokat, a kik az irodában vannak alkalmazva, irodai főerdőröknek, a kik védkerületet látnak el, védkerületi főerdőröknek, a kik faraktárnál vannak alkalmazva, faraktári főerdőröknek stb. szokták nevezni.

L. L. Erdészeti altisztek részére az idén nincs méhészeti tanfolyam kiírva.

Á. S. 1. Előfizetése a küldött 2 koronával ez év végéig rendezve van.

2. Hogy az erdőőri szakvizsgák meg fognak-e tartatni, azt most még biztosan nem tudjuk, de azt hisszük, hogy igen.

ÁLLÁSKERESLET ÉS KINÁLAT

28 éves, rom. kath., nős egyén, azonnali belépésre segéderdőőri, vadászsegédi, vadőri, vagy erdőszolgai állást keres. A katonaságnál és a csendőrségnél 3—3

évig szolgált és jutalomban is részesült. Czime: Pécsi József Bátaszék, Gyepszél 91. sz. (42.)

24 éves erdőőr és fączántenyésztő, ki a mesterséges fączántenyésztést tökéletesen érti, a miről jó bizonyítványai vannak, s a ki elvállalja az erdő- és faiskola kezelését is, január 1-re állást keres. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (43.)

Németbirodalomban hosszabb időt töltött, négy középiskolát, erd. szakiskolát végzett, magyar, német, tót nyelvet bíró egyén, ki az erdészet, vadászat, mesterséges haltenyésztés, mezőgazdaság stb. terén kiterjedt ismeretekkel bír, olynemű alkalmazást keres, hol ebbeli ismereteit érvényesíthetné. Kitűnő bizonyítványok hosszabb alkalmazásokról. Közvetítés 300 kor. értékű kitömött állattal viszonzoztatik. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (47.)

Azonnali belépésre vadász állást keres négy középiskolát és erdőőri szakiskolát végzett, szakvizsgázott egyén. Czime: Cserey János erdőőr, F. Gemener, u. p. Ócsény, Tolna m. (45.)

27 éves, nős, gyermektelen, katonakötelezettségének eleget tett, szakiskolát végzett, erdőőri szakvizsgán jutalomdíjat nyert és 10 évi gyakorlattal bíró egyén, ki úgy a vadászatban, mint az irodai teendőkből jártas, augusztus hó 1-től megfelelő állást keres. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (46.)

36 éves, róm. kath., nős, gyermektelen, magas, erős termetű, volt csendőr, jól szakvizsgázott, az erdészet minden ágában, fővad gondozásában, cserkészetésben, iparvágány, ergető készítésben teljesen jártas, jó lövő, érti a duvadakat irtani, halászatban is jártas, jó vizenjáró, jelenleg nagy uradalomban van, szeretne esetleg hegyes vidékre menni. Beszél magyarul, németül, románul és horvátul. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (44.)

Jó bizonyítványokkal rendelkező, több évi gyakorlattal bíró vadőr, ki az apróvad tenyésztésében, a hálóval való vadászatban és a háló javításában jártas, bármikori belépésre állást keres. Czime: Kovács Imre vadőr Kiliti (Somogy m.). (48.)

20 éves, hadmentes, edzett, erős, négy reált végzett, a magyar és német nyelvet bíró fiatalember, ki már hasonló minőségben rövidebb ideig alkalmazva volt, vadászgakornoki, erdőszolgai, vadászinas alkalmazást keres. Czime a szerkesztőségénél megtudható. (49.)

HIRDETÉSEK

Fenyő épület- és műszerfa-eladás és fűrész-bérlet. 83141/L-B—1. sz. A havasközi m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó erdőkből a kincstár által 5 (öt) éven át kitermelendő és havasközi fűrészrakodón átadandó mintegy évi 5000 m.³ fenyőhaszonfa zárt írásbeli ajánlat útján el fog adatni és ugyanakkor a havasközi kincstári fűrészmű bérbé lesz adva.

Az ajánlatok legkésőbb 1914 augusztus hó 31. nap-

jának déli 12 óráig nyújtandók be az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál, hol azok szeptember hó 1-én délelőtt 11 órakor nyilvánosan fel fognak bontatni.

A faválasztékokra, kikiáltási árakra és bánatpénzekre vonatkozó adatok, valamint az árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlapok és borítékok az ungvári m. kir. főerdőhivatalnál szerezhetők be.

(5.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Termelt dongafa eladás. 2978/1914. sz. A lugosi m. kir. erdőigazgatóság kerületében termelt 6232 82 akó tölgy és 571'09 akó cser dongafa, hat eladási csoportra megosztva, zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok 1914. évi augusztus 24-én délután két óráig nyújtandók be Lugoson a m. kir. erdőigazgatóságnál, a hol azok augusztus 25-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési és eladási feltételek, a faanyagok csoportosításának és kikiáltási árainak részletes kimutatása, ajánlati űrlap és boríték a lugosi erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Lugos, 1914. évi július hóban.

(6.) *M. kir. Erdőigazgatóság.*

Hirdetmény. Két darab jól kifejlesztett uhu eladó. Ára megbeszélés szerint.

Vichodna (Liptó m.), 1914 július 27.

(8.) *Harmann József* m. kir. főerdőr.

Pályázati hirdetmény. 4167/1914. sz. A kolozs-vári m. kir. erdőigazgatóság pályázatot hirdet öt főerdő-őri, előléptetés esetén öt erdőőri, öt erdőlegényi vagy öt segéderdőőri állásra.

Ezen állások közül egy főerdőőri, illetve egy erdő-őri állás az építkezési műszaki segédszolgálat ellátása céljából van rendszerezítve.

A pályázati kérvények 1914. évi szeptember hó 1-ig az alulírt m. kir. erdőigazgatósághoz nyújtandók be.

Részletes pályázati feltételek ugyanott díjtalanul kaphatók.

Kolozsvár, 1914. évi július hó 29-én.

(7.) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Fenyőhasáb, dorongmúfa és tűzifa-eladás. 84087/I—B-1. 1914. sz. A Feketé-Garam völgyében és a mihályteleki erdőgondnokságban termelt 82 ürm³ fenyőbodnárfa, 600 ürm³ fenyőzsindelyfa és 22324 ürm³ fenyőhasáb és dorongmúfa és tűzifa tizenkilencz eladási csoportra megosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Az ajánlatok legkésőbb 1914. évi augusztus hó 31-én déli 12 óráig nyújtandók be Besztercebányán, a m. kir. erdőigazgatóságnál és szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor fognak az erdőigazgatóság tanácstermében nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételek, ajánlati űrlap és boríték, valamint a faanyagok részletezését, raktározási helyét és kikiáltási árát feltüntető kimutatás a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhetők be.

Budapest, 1914. évi július hóban.

(9.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Termelt fenyőhaszonfa-eladás. S3055/1914.sz.

A zólyomlipesei m. kir. erdőgondnokságban termelt 19814·10 m³ fenyőhaszonfa tizenkilenc eladási csoportra megosztva zárt írásbeli ajánlatok útján fog eladatni.

Ajánlatok legkésőbb 1914. évi augusztus hó 10-én nyújtandók be Besztercebányán a m. kir. erdőigazgatóságnál, a hol azok 1914. évi augusztus hó 11-én délelőtt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Árverési feltételeket, a faanyag csoportosítását és kikiáltási árait feltüntető kimutatás, ajánlati űrlap és boríték a besztercebányai erdőigazgatóságnál szerezhethők be.

Budapest, 1914. évi július hóban.

10.) *M. kir. Földművelésügyi Miniszter.*

Pályázati hirdetmény. 524/914. sz. A pécsvárad erdőgondnokságnál üresedésben levő vémenői (Baranya megye) II-od osztályú erdőlegényi állásra ezennel pályázatot hirdettek.

Javadalmazás: 600 kor. évi fizetés, 120 kor. évi lakbér vagy e helyett természetbeni lakás, 60 kor. évi egyenruhaátalány, 40 korona évi föld-, 28 korona évi legelőváltás vagy ezek helyett 3·2 kat. hold földilletmény és 12 ürm³ I. oszt. dorong kemény tűzifa házhoz szállítva.

Pályázók felhivatnak, hogy szakképzettségüket, továbbá ép és erős testalkatukat, különösen jó látó- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos vagy honvéd törzserő által kiállított bizonyítvánnyal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket és büntetlen előéletüket községi bizonyítvánnyal, végül nyelvismeretüket, eddigi alkalmaztatásukat és katonai kötelezettségük mikénti lerovását igazoló okmányokkal felszerelt, sajátkezűleg írt és a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz címzett kérvényüket f. évi szeptember hó 15-ig az alulírt erdőgondnokságnál nyujtsák be.

Pécsvárad, 1914 augusztus 4-én.

11.) *M. kir. közalap. erdőgondnokság.*

Egy 16 cal. pisztolyfogású lankaster ferlachi gyártmány fegyver, Ogris gyárából mind két csöve choke furatú, kitünően lő, ára 175 kor. volt. A vadászatot felhagyom, most 100 koronáért eladom. Ugyancsak nálam 15 család méh országos méretű kaptárban, nagyon jó törzs, hármas vagy kettes, egyes is kapható, költözködés miatt jutányosan eladó. Érdeklődők forduljanak hozzám bizalommal. Méheimet teljes felszereléssel is eladom. Láng Pál járási erdőőr Németcsencs Vas m. (3.III.3.)

22 éves, r. kath., nőtlen, egészséges, erős, katonai kötelezettségének mint szakaszvezető tett eleget, azonnali belépésre uradalomnál vadászsegédi, vadőri, erdőszolgai stb. szolgálatot keres. Erdőszolgai minőségben már alkalmazva volt. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. (1-7.)

Szakvizsgázott, kis családú erdőőr azonnali, vagy október 24-iki **belépésre kerestetik.** Dunántúli pályázók kérvényeiket bizonyítvány másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, alulírotthoz nyujtsák be. Böhönye, 1914 július Mayer Gyula urad. főerdész. (4.II.2.)

Új gyakorlati módszer! Biztos golyólövés útmutatója 1·20. Klespitz, Gosztola (Zala megye). (2.XXIV.4.)

Pályázati hirdetmény. 2689/1914. Gazd. sz. Alsó-Fehér vármegye közigazgatási gazdasági bizottsága a lemondás folytán megüresedett, Magyarigen lakhelyrel rendszerített magyarigeni járási erdőőri állásra pályázatot hirdet.

Javadalmazás: Kezdő fizetés 600 kor. mely ötvenként 100 koronával emelkedik, 1000 koronáig. Utazási általány 200 kor., lakbér 120 kor., tűzifaátalány 60 kor., irodai általány 10 kor. Az általa felfedezett és felhajtott kártérítésekből 10% és hajtópénz. Erdőkihágási tárgyaláson való megjelenésért 2 kor. élelmezési díj és kilométerenként 20 fill. fuvardíj.

A pályázóktól az 1879: XXXI. t.-cz. 37. §-ában foglaltak és a szakvizsga letételén kívül az oláh nyelvnek szóbeli tudása is megkívántatik. Szakvizsgával nem bírók pályázata csak abban az esetben vétetik figyelembe, ha szakvizsgás pályázó nem jelentkezik elegendő számban, kiknek megválasztásuk esetére a szakvizsga letételéig törzsfizetésük 90%-a fizettetik ki.

A kellőleg felszerelt pályázati kérések 1914 szeptember 1-ig Alsó-Fehér vármegye közigazg. erdészeti bizottságához nyújtandók be. Megválasztott állását a megválasztásról felvett értesítés keltétől számított egy hónapon belül köteles elfoglalni.

Nagyenyeden, 1914. évi augusztus hó 4-én.

Közig. gazd. biz. elnök helyettes
Br. Bánffy Kázmír.
alispán.

(12.)

Pályázati hirdetmény A bács-bodrogmegyei kaboli zárdánál megüresedett erdőőri állásra pályázat hirdettek. Ezen állással 800 kor. évi fizetés, szabad lakás (szoba, konyha) és fűtés van egybekapcsolva.

Folyamodó tartozik igazolni: 1. illetőségi bizonyítvánnyal, hogy magyar állampolgár; 2. hatósági bizonyítvánnyal, hogy feddhetlen előéletű; 3. szül. anyakönyvi kivonattal, hogy 24. életévét betöltötte; 4. erdőőri szakvizsgálati bizonyítvánnyal, hogy az erdőőri szakvizsgát sikeresen letette; 5. orvosi bizonyítvánnyal, hogy ép szellemi erő és egészséges testalkattal és hibátlan látó- és hallóképességgel bír.

Az állami kezelés alatt álló füzeserdő kiterjedése 230 kat. hold de a megválasztott köteles lesz a zárdának nem állami kezelés alatt álló erdejére is felügyelni.

A szerb nyelv tudása megkívántatik.

Kellően felszerelt kérvények folyó évi augusztus 28-ig alulírott zárdafőnökséghez nyújtandók be.

Felső-Kabol, 1914 augusztus 9.

(13.)

Kaboli zárdafőnökség.